

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**In catenam super Matthaei evangelio editam - Cod. Aug.
pap. 5**

Thomas <von Aquin, Heiliger>

[Reichenau], [15. Jahrh.]

Cap. VII

[urn:nbn:de:bsz:31-84684](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-84684)

Sed hoc dicitur est qm tantitas qua
punit aliu ipa te punit necesse e inq
tas em sepe nihil nocet ei qui patit
iuriaz ei no qui facit necesse e ut noce
at **Aug⁹ p^o de civitate dei** dicit
aut aliqui quo un est q aut xpus ut
magna mensura mensi fuerit remittat
vobis si tempale peccatu supplicio pu
niantur etno. Nec attendunt no pter
equale tempis spaciū. sed p vicissitu
dinem mali. r ut qui mala fecit mala
patiat eandē dietam mensurā fuisse
quāuis in ea re h^r ppe possit accipi.
de qua dñs cū hō dicit loqueba. r de
iudicijs et qdempnatōibz. p̄inde qui
iudicat et qdempnat i iusto si iudicat
et iudicat qdempnat iusto i cad mē
sura recipit. p̄ius nō h^r q dedit.
Iudicio em fecit quod i iusto e iudicio
patit quod iusto est. **Quid autē**
videt Aug⁹ de sermone dñi Quia
de temerario et iniquo iudicio dñs
nos ammoniat maxime aut h^r te
mere iudicant de mētis et facile re
phendit qui magis amant vitu
pare et dampnare q̄ emendare atq̄
p̄origē quod vitū vel supbia vel i
iudicia q̄ sequēter subicit et dicit
Quid autē videt festuca mōculo fr̄is
tuo et trabem mōculo tuo nō videt.
Jerom⁹ De hys loquit qui cū mō
tale omine detinēam obnoxia minora
peccata fratris non concedit ut si
forte ille ira peccavit tu odio rep
hendas. Antū aut mter vestica et
trabem. m mter iram distat et
odiu. Odiū em est ira mētata.
si aut p̄t si iras tūe homi velis eū
corrigi non aut si eū odies. **Cris⁹**
Tom multa ead h^r faciūt qui si
vident monachū supflūū vestimēto
hēntem aut copiosā cibo potitū
amari sūt accusatores cotidie ipi
rapientes et capula patientes.
Cris⁹ sup **ay⁵** Vel alit^r uel hoc
q̄ hit dicit doctōribz quēnt de
em peccatu d iudicat modicū aut

magnū s̄dm peccantis p̄sonā. laici
em peccatu modicū e et festuca qm
ad peccatu sacerdotis qd trabi compat
Hylarius Vel aliter peccatu. p̄m
sanctū e diuine virtutis p̄tatem ne
gare et p̄pō sūbam admē et em t̄
perquā quia i hominē venit deus r
homo. r iustis fiet mēu. ergo q̄ntū
ad festucā et trabem differentia est
fm ondit peccatu m̄pitiū condicōm
ceteris emmū excedere. ut cū m̄fide
les delicta corpis alijs exp̄brant o
m̄is peccati. q̄ de p̄missis dei ambi
gunt non se aut nō videat mōculo
trabem tamq̄ i mētis acie madete
Sequit^r aut quō dices fr̄i tuo sine
cira festucam de oculo tuo et ecce
m oculo tuo trabes est. **Cris⁹** r cū
qua facie arguis peccatu fr̄is tu
ape aut m ead p̄cto uel m maiori
q̄stens. **Aug⁹ de sermone dñi** p̄
m̄i ergo cogitem^r cū aliq̄ reprehende
nos nēritas cogit. v̄tū tale fit
vitiū q̄m̄q̄ habuim^r et aut cogit^r
et nos hominē eē et h̄re potuisse
vel tale quod hūim^r et iā nō hēim^r
et tūc tangat memoriaz quē fugi
litat ut illa edocet; non aduū sed
m̄ia p̄cedat. Si aut m̄venim^r nos
m ead vitiis eē nō oburgem^r. sed
q̄gemstam^r et ad p̄t conand i iu
tem^r r̄aro aut et ex magna nēritate
oburgatōes adhibende sūt m̄quibz
nō nobis sed dñō ut p̄uiat m̄stem^r
Cris⁹ sup **ay⁵** Vel aliter aliud dicit
fr̄i tuo. r quo p̄posito putas exalitate
ut salues p̄p̄m̄ tūū non quia te
ipm̄ an saluare. v̄is ergo nō alios
saluare. sed p̄ bonū doctōrā malos ac
tus celare et s̄re laude ab h̄m̄ibus
querē non edificacōm m̄cedis adeo et
es exp̄p̄ta. Ideo sequit^r. v̄p̄p̄ta
cite trabem p̄m̄ de oculo tuo. **Aug⁹**
de sermone dñi Accusare em vicia of
ficiū e bonorū q̄tū mali faciūt a
lienas p̄tes agunt sicut v̄p̄p̄ta
qui tegunt sub p̄sona q̄ sunt et

ondunt in persona q non sunt **Crisp**
in omi Et non d q ubi dicit uult magis
aliquid peccatid inrate agtimela i
cipit sicut ibi Serue nq amē debuit
dmsi tibi i^o Et id h' dicit ypoctia
eie pmi. Et em que sui ipus sint
magis aliqis nouit qua que p alioz
et que maiora p magis uidet qua q
minora et se ipm magis diligit. qua
pponit. et ideo iubet eu qui obnoxioz
est multis peccatis. no amari iudice
et delictor aliis et maxime tu simit
pna quidem ab arguendo aut a cari
fendo autens Sed pphibet p ptemp
ne et alienis m pluce ad p^o em ut
p mo tu diligencia muestige q tua
sint et tū q pmi p distuacō et
no sequit Et tunc iudebis eie festu
tam de orulo fratris tui **Aug^o de f**
dm auferentes em de orulo nro
trabem inuidencie uel malicie uel si
mulatoris uidebimz eie festu de
orulo frs Nolite sanctu dare i^o
Aug^o de fmonē dmi Quia p ali
quos nome simpliatat ad qua p sup
ori mduerat deape ut p pulet
uacillm ee. aliqm uerū occultate qm
uacillm e falsi dicit xcc subuigat
Nolite sem dare cambz nec mittat
margaritas an porcos **Crisp sup ast**
Vel aliter Iusserat supius dms dili
gere inimicos et bnfacere hys q pec
tant in nos. Ne ergo cogitarent fac
dotes eia q dei p eis qitare tale
estimacōm compestruit dicens Nolite
sem dare cambus i^o de si dicit axd
dau uobis diligere i inimicos et bnface
eis de mis copalibz bonis. no tunc de
meis pitalibus passim qm in nā uobis
tūm qles p non in fide. et dos carna
lia. bnfacia dignis et indignis similit
pstat no aut grais spualis **Aug^o de**
p dmi in moue Querend aut est q
sanctū sit quid margarite quid canes
quid porci Sem e q corumpe nephas
e tuas stelis uoluntatis ica tenet q
uis illud mcorruptile maneat orar

gaita aut p quicq spualia q mag
estimanda p. licet itaq una cade q
res et sanctu et margarita dici possit
sed sanctu dicit exco q no debz cau
ri orargaita uo exco q no debet q^o
Crisp^o sup ast Vel aliter sanctu
e sicut baptismo gra corpis p et
hmoa arista aut u^o margaite p
qua sicut margaite mclusa p dēis
p parte m pfundū maīs sic m stia
dms ubis mclusa porta p malitadine
sensu pare p p^o **Crisp^o in omi**
Que quidem hys qui bone mentis
sint et intellectu hnt. reuelata
honestā appent. hys aut qui sensibiles
sint magis uident reuēda tu igno
rant **Aug^o de fmonē dmi** Canes
aut p m pimgnatoibus uirtutis por
cos p ptempoibus portos no magis
accipimz quia ppter qua canes ex
ituit addilacandu. q aut dilacant
i regra ee non simit. Et dicit Noli
te dare sem cambz quia qntid i ipis
p fieri possit conant p mē uirtutem
Porci aut quib no ita ut canes
morsu appetant passim tamē calcado
mquinant 2 id dicit Nos mittat
margaritas an porcos **Valerius** Vel
canes p ad uomitū acū p. porci
no dū qū p. sed m luto uiaoz d p^o
Crisp^o Vel aliter. Canes et porcos
i mūda aūlia. sed canes exomū pte
q nec ruminat nec unguila smdit
porcos aut exopte. Nam unguilam
hē fissurā fissam sed no ruminat
ppter quod canes puto mtelligendos
gentiles uel hereticos oio i mūdos
et p actus et ppter p fidiāz Porcos
aut hereticos quia nome dmi i uocac
vident Non est ergo sem dare cau
bus. quia baptismo et alia sacra no
sint danda m p fidem hericibz Item
mifra uirtat. i margarite no sint
dande m p desidantibz uirtate et ad
roē huana uirtutibz. Si em porcis
cas miseris. i stenose uite delatōe

grauatis nō intelligent p̄iositatem
eaz. sed estimant eas similes ceteris fa-
bulis mundialibus. et eas actibus suis
carnalibus gaudant. **Aug⁹ de sermone**
dm̄. Calcari em̄ dicit q̄ q̄ contempnit
et id dicit. Ne forte contulerit eas pe-
dibus suis. **Glosa** dicit aut̄ Ne forte
quia p̄nt respicere ab in mundicia. **Aug⁹**
Q̄ aut̄ sequit̄. Et q̄s̄ distumpant
vos. Non aut̄ ip̄as margaritas illas
em̄ gaudant. Et tū gūit̄. ut ad huc
aliquid audiant distumpit̄ eū aquo
missas margaritas gaudant. Non em̄
facile in uenīs. quod ei gratū eē pos-
sit. que magno labore in ueta q̄demp-
nant. Qui ergo tales docent. quod
nō distumpant̄ indignando et sto-
machando non m̄deo. **Cris̄ sup̄ lxx**
Vel porci non solum carnalibz actibz
margaritas contulerant. sed etia post
modū q̄s̄ p̄ mobediam rumpunt
p̄bitores eoz. frequenter em̄ et stan-
daliati calumpniant̄ eos q̄ dogmatū
nouoz seminatores. Ceterū etia cō-
culcantes st̄ sordibus actibz disputa-
tibus suis subrum p̄nt p̄dicatore
uitatis. **Cris̄ in aiii** Et tū dicit q̄
uersi fingunt em̄ mansuetudinem
ut addistant. demde tū dederunt
detrahunt. **Cris̄ sup̄ xl** Patōnabr̄
aut̄ margaritas dare porcas p̄hibet
quia si porcas immo in mūdīs m̄tri
uocant̄ quāto magis cambus pluri
mūdīs. De st̄o aut̄ dādo idem esti-
mare nō possum⁹ quia frequē etia h̄m
dictionē dāno peccatoz p̄ more uicētibz
xp̄iane nō quia m̄ent̄ accipit. sed
ne forte plerūq̄ scandalizati desperent.
Cris̄ de f̄ dm̄. Cauendū est ergo ne
quid appiatur ei qui nō capit. azeliū
em̄ querit quod clausum ē quā id q̄
ap̄tū ē aut̄ in festat p̄ odū ut tā-
m̄s aut̄ negligit p̄ q̄tempnū ut
porcus. Non ē aut̄ consequēs ut si
cōm occultat̄ etia falsū dicit. quia
dm̄s p̄uis m̄chil m̄entus sit. Vera tū
aliqua occultant̄ p̄dm̄ illud adhuc h̄cō

uobis multa dicit que nō portae potes-
tis mō. Sed si aliquid nō capiat p̄p̄
sordes mudans est uel uerbo uel opere
p̄ntū si p̄ a nobis. Quā aut̄ dms q̄dam
dixisse inuenit̄ q̄ multi qui aderant
uel resistendo uel q̄tempnēdo nō receperūt
nō putand⁹ ē p̄m̄ dedisse cambus aut
margaritas an̄ porcos misisse dedit em̄
eis qui cape potant̄ et simul aderant
quos p̄pter aliorū mūdicia negligē nō
oportebat. Et p̄uis temptates ip̄m̄ t̄
h̄is q̄ eis t̄ndebat̄ cōhabebant. Alii tū
qui potant̄ cape ex illorū occasiōe m̄tra
ueliter audiebant. Qui q̄ nouit̄ quid
t̄ndeat dabet̄ t̄ndē saltem p̄pter illos q̄
bus desperatio suboritur. Si p̄p̄tā q̄m̄
solui nō posse crediderint et hoc deu-
bus ad m̄stratos salutis p̄m̄tibus de-
supnatibus aut̄ et noxijs m̄chil dicit̄
est. sed hoc ip̄m̄ explicandū aut̄ m̄q̄re
ti talia nō opteat̄ t̄ndē. Petite et
dabit̄ ier̄ **sermō** Quia carnalia sup̄
ueti erat̄ postulari quid querē debe-
amus dicit̄ d. Petite et dabit̄ uobis
Aug⁹ de sermone dm̄ vel alit̄ q̄m̄ p̄c-
ceptū cet̄ ne p̄m̄ daret̄ cambus et
margarite an̄ porcos mittant̄ potuit
auditor sue ignorantie constans dicere
Quid sanctū me dare cambz uetas. tū
adhuc me h̄c nō uideam. Et tō oport-
tune subicit̄ dicit̄. Petite et accipiet̄
uobis. **Cris̄** Vel aliter. s̄m̄ ad signādo
orōm̄ quod dederat̄ eis mandata dicit̄
Nolite iudicare ier̄ oportent̄ addidit̄
petite et dabit̄ uobis. q̄ d. Si h̄c
clementia suauit̄is ad inimicos. p̄quid
clausū uobis uidetur. Pulsate et
appiet̄ uobis. Petite ergo p̄calibus
die ac nocte orantes querite studio
et labore. nec em̄ laborantes t̄a s̄p̄-
tinas acq̄rim⁹ s̄m̄ sine gr̄a dei. nec
gr̄am acq̄rim⁹ nisi studierim⁹ ne do-
m̄i dei negligentiā detur. Pulsate
aut̄ arde et ieiunēs et etis. Sicut
em̄ qui pulsat̄ ostiū nō t̄m̄ ex ore da-
mat̄ sed manu. Sic et qui bona o-
pera facit̄ pulsat̄ opibz bō m̄s. Sed
dicit̄ hoc ip̄m̄ peto ut sciam et

faciam. Quod ergo possim facere p[ro]p[ter] quod accipiam. Sed quod patet fac ut amplius possis et quod scis scire ut amplius scias. Vel aliter. Cum sup[er] mandasset omnibus ut diligenter i[n] iustis et postea prohibuit ne sub obtentu dilectis s[er]u[is] cambus darent. n[on] dat eis consuetu bonu[m] ut petant deum p[ro] illis et dabitur eis querant eos qui p[ro]cedant i[n] p[ro]p[ter] et inueniant. Pulsent eos q[ui] errabunt sicut conclusi et ap[er]iet eos deo ut heat sermo cor[por]is ad a[n]i[m]as cor[por]is ingressu vel aliter. Quia maiora erant manda ta sup[er]ius posita quod dicitur hu[m]ana possit transmittit eos ad deum. cuius g[ra]t[ia] nichil impossibile e[st] dicere petite et dabitur vobis. q[uo]d ex hominib[us] confirmat non p[otes]t p[ro]p[ter] quam dei adimpleat. Cu[m] em[en]t alia deus inuenit veloci pedu[m] cursu aut velocibus pennis aut virgub[us] aut dentib[us] aut combus hominib[us] solu[m] sic disposuit. ut dicitur illud p[er] ip[s]o ut infirmitatis sue necessitate coactus semp[er] n[on] h[ab]eat dimi[ssi]o[n]e[m] sicut **Glosa** petio aut fide. q[ui]a p[ro]p[ter] pulsum[us] caritate p[ro]p[ter] pete debemus ut h[ab]eam[us]. q[ui]a ut i[n] ueniam[us] m[er]ita obsequare ut in trocas **Vinguis** Vel alie petimus orando. q[ui]a v[er]o i[n]te[n]dendo. pulsum[us] p[ro]p[ter] pseudo **Aug[ustinus] de sermone d[omi]ni in monte.** Vel aliter petio aut p[ro]p[ter]met ad impet[er]andam salutem ai ut ea q[ui] p[ro]p[ter]uit impleere possim[us]. Inquisitio aut ad inueniendam ueritatem. sed tam quib[us] uera uiam inuenit p[ro]ueniet ad ip[s]as possessione q[ui] fin[em] pulsanti ap[er]ietur. **Aug[ustinus] in libro re tractationu[m]** ad p[ro]p[ter] quidem ista tria quid inter se differant s[er]u[is] exponendum putau[im]us. Sed longe melius admstantis s[er]u[is] petio[rum] omnia referunt. vnde postea concludit dicens Dabit bona petentibus se Non addidit et q[ui]erentib[us] et pulsan[t]ibus **Cris[ostomus] in an[ti]ph[on]a** p[ro]p[ter] hoc q[uo]d ad didit auerite et pulsat[ur] ad instanciam multa et robore pete iussit qui em[en] querit amia alia p[ro]p[ter]it amete et ad aliud solu[m] affiat q[uo]d q[ui]erit qui at pulsat tu uehementia et feruida mente uenit **Cus[us] sup[er] i[er]emiam** Quia uo

dixerat Petite et accipiet. Ne forte peccatores audientes dicent ad h[oc] d[omi]n[us] dignos hortat nos aut indigni sum[us] to repetit ut tam iustus p[ro] peccatoribus man[us] dei commendat. et id dicit omne qui petit accipit. i. sicut iustus sic sicut peccator t[ame]n pete no[n] dubitet ut conset neminem spern[er]i nisi qui pete dubitauit adeo. Non em[en] credibile e[st] ut opus benignitatis ut exhibet b[ea]t[us] faciendo immias deus in uigat hominib[us] ipe aut non faciat ai sic bonis **Aug[ustinus] sup[er] ioh[annem]** vnde et peccatores exau dit deus Si em[en] peccatores no[n] audiret frustra publicanus dixisset d[omi]n[us] p[ro]p[ter]ius esto michi peccator. et ex ista q[ui]essione meruit iustificatione[m] **Aug[ustinus] in libro s[er]m[on]u[m] p[ro]p[ter] fideliter aut sup plicans deo p[ro] ueritatib[us] huius uite et m[er]cedit audit et m[er]cedit no[n] audit. Quid em[en] infirmo fit uile magis nouit medicus q[ui] egrotus Si aut id postulat q[uo]d et deus p[ro]p[ter]it et p[ro]mittit sicut omne quod postulat quia accipiet caritas q[ui] petit uitalis **Aug[ustinus] ad paulinu[m] et i[er]osolimita[n]u[m]** Bonis aut deo qui no[n] tribuit sepe q[uo]d uolum[us] ut q[uo]d malle[m]us attribuat **Aug[ustinus] de sermone d[omi]ni.** p[ro]p[ter] ueritatem ap[er]it et ut accipiam[us] quod petimus **Aug[ustinus] de uerbis d[omi]ni** Cu[m] em[en] deus aliqui tardus dat i[n] commendat dona no[n] negat idu desiderata dulcius obtinent cito aut data uoluptat. pete ergo quere iusta. petendo em[en] et q[ui]erendo crescit ut rapias et fiat tibi deus q[uo]d no[n] uult cito dare ut tu distas magna magne de p[ro]p[ter]are no[n] opt[er] semp[er] orat et no[n] deficere. aut quib[us] ex uobis **Aug[ustinus] de sermone d[omi]ni.** Sicut si p[ro]p[ter] egit de uolatilib[us] celi et lily[is] agru ut spes amiorib[us] ad maiora q[ui] surgat Ita et in hoc loco tu dicit aut quib[us] est ex uobis homo q[ui] p[ro]p[ter]it si huius sicut pane[m] n[on]q[ue] lapidem porrigit ei aut si p[ro]p[ter]it petierit magis p[ro]p[ter]ite**

porriget ei. **Cris sup aj.** Ne forte
aliquis considerans quia sic dicitur in
deu et homine et ponderans peccata sua
dum desperat impetrare. nec incipi-
at petere patrum et filiorum similitudinem
introduxit ut si propter peccata nostra despe-
ramus propter paternam bonitatem dei spe-
mus. **Crisos in omni** duo autem optet
adde oranti et petens vehementer et quod
oportet petere. huius autem sunt spiritualia.
Etiam salomon quia petiit quod optebat
petere. uelacit accepit. **Cris sup aj.**
Que autem petere oporteat sub similitu-
dine panis et pistis ostendit. Panis
est uerbum de noticia dei. prout lapis
est omne mendacium quod habet scandalum
offensionis ad animam. **Vernigius** pro-
tem autem possimus intelligere. ubi
de populo serpentem autem quod dicitur
vel pro pane intelligit doctrina spiritualis
placidam ignorantiam pro pistem con-
da par baptismat pro serpente astu-
tia diuina sine in fidelitas. **Vernigius**
Vel panis qui est quilibet tribus caritate
sequat sine qua alie virtutes nichil
valent. Pistis sunt fides. quod ex aqua
baptismatis orta est. et in medijs
fluctibus huius uite pulsatur et frangit
uit. Lucas autem addidit. tunc sunt omni-
um et spes ualens exinde spem sunt con-
tuitatem ponit lapidem. id est ad duriciam
contra fidem spem. id est perfidie. uenit
tunc spem serpionem. id est desperacionem. quod
recto pungit sicut serpens. **Vernigius**
Est ergo sensus. Non est timendum
quod speramus adde pro pane. id est doctrina
uel caritatem quod porrigat lapidem. id est
permittat cor nostrum constringi aut frange-
re. id est duriciam aut mentis. uel quod si pe-
nerimus fidem ipse nos permittat pro
ueneno in fidelitatis. Unde sequitur
Si ergo uos tunc scitis mali nostis bona
data date filijs uestris quanto magis pro-
uer qui in celis est dabit bona petenti-
bus se. **Crisos in omni** huius autem dicitur
non detrahens huius nature nec ma-

tu transitens de genere humano sed ad
dram bonitatis sic dicitur patrem mali-
ciam uacans. tanta est superabundantia
amoris ipsius ad homines. **Cris sup aj.**
Alia quidem ad compactionem dei qui solus
singulariter bonus est. omne mali uident
sicut ad compactionem solis. omne lucidum
ludet. obsecro. **Jeromius** uel super
apostolorum persona omne malum genus damp-
natur. cuius ab infamia cor ad malum
appetit. et ut in genesi legitur. Nec
unquam homines huius seculi dicunt malos
tunc et apostolus memoret quod dicit mali
sunt. **Augustinus de sermone domini** uel malos
appellauit huius seculi dilectores peccatores.
Unde et bona quod dant secundum cor sensu
bona dicenda sunt quia hec pro bonis habent
quod et in rebus natura ista bona sunt
sunt ista temporalia. et ad ista uita infir-
ma pertinet. **Augustinus de uerbis domini.**
Bonum enim quod facit bonos deus est.
Aurum autem et argentum et huiusmodi bonum
est non quod te faciat bonum. sed conde-
facias bonum. mali ergo tunc sunt et bo-
num propter hanc non semper mali re-
maneamus. **Augustinus de sermone domini.**
Si ergo tunc sunt mali nouis id dare
petimus quanto magis sperandum est datu-
rum deum nobis bona petentibus. **Cris
sup aj.** Quia autem petentibus non omnia
prestat. sed bona tantummodo id est quod sequitur
addidit bona. **Glossa** adde enim non
in bona propriam qualiterque quod omnia
enim electis in bonum respiciet. **Vernigius**
Et sciendum quod hic mattheus hic dicit.
Dabit bona Lucas dicit dabit spiritum
bonum. sed non debet uideri contrarium. quia
tanta bona quod homo adde accipit per
gratum spiritus sancti dant. Omnia ergo quecumque
sunt. **Augustinus de sermone domini.** firmitas
quod et ualencia ambulandi pro sa-
pientiam in bonis moribus constituta
est quibus predicant homines usque ad mu-
datum simplicitate quod cordis de qua ra-
dum loquens ita concludit. admodum ergo
quod uultis ut faciat uobis homines
et uos facite eis. Nemo enim est

aut contra ueritatem blasphemus ulu-
lat contra deum lupus est. **Jeromius** &
si ergo per deos intelligi qd hic de fal-
sis prophetis dicitur. quod aliud hinc ac ser-
mone promittit aliud ope demerant.
specialiter de hereticis intelligendū nō
qui uident qd timentia ieiunio. qd quidā
quidā pietatis se. ueste arādaē mtr
secus aut hereticos am venenatū simpli-
tiorū sū corda decipiūt. **Aug⁹ de s^{er}-
mone dñi in monte.** Sed ex opibus
comiti per utrius optiorem uultū ambi-
cone aliqua faciunt. Cū em ceptū
aliquibus temptatōibus ea ipd illes sū
trahi uel negari. que isto uelamine uel
consecuti sū uel consecuti cupierat. tūc
nate est. ut apparet utrius lupus i o-
uina pelle sit an ovis in sua. **Greg⁹**
xxvi. m. p. Hypocrita ecclā sū ecclē
pace pmitte et id nō an oculos nōs
religiose uesit. Si qua uō fidei tes-
tatio erumpat. statim mens lupi ul-
pida hinc se omne pelles exfoliat.
quāq; contra bonos seuiat psequens
demrat. **Cris⁹ in omi.** facile em o-
pocrite capiuntur. Via em quā uis-
sunt ambulare laboriosa est. Hypocri-
ta aut laborat nō utiq; eliget de-
mō ut non dicat qm impossibile ē
cognoscere tales rursū rōm ab hūano
exemplo pōnt dicens. Nūq; colligit
de spinis uias aut de tribulis fias
Cris⁹ sup. m. Una in se misteria p
hē. Sicut em botrus multa in se gra-
na ligno mediante suspendit. Sic et
xp̄s multos sibi fideles p ligam it
tenet ad iūctos. fias aut ē ecclā q
multos fideles tenet. dulci quoddā cū
ampliori. sicut fias multa grana uno
tegmine tenet. inclusa. Sicut ergo
fias hęc signa caritatis quidē mōdū
tōdme caritatis aut mōdū gñorū
In uia aut pacis quidē signū ē p
i torcular mittit gaudij aut p. vniu-
letificat cor hominis. Sicut autē. quā
nō ē aqua p̄mptū. Sicut autē. aut
m delicias. Sicut autē et tribuli sū
heretici. Sicut ergo sp̄ma aut tribu-

lus exquāq; pte hē aculeos. Sic et
fios dñi exquāq; pte considāis iniq-
tatibus pleni sūt. Non pnt ergo hūc
sp̄me et tribuli cōāsticos fructū pferre.
Qu aut p̄ticulariter sub silitudine fias
et uitis sp̄me et tribuli dicitur. ondit
psequēter. vniūsp̄s ē uerū tū dicit.
Sic omne arbor bona bonos fructus
facit. mala aut arbor malos fructus.
Aug⁹ de s^{er}mone dñi In hoc autē
loco illorū error cauedo est. qui de
duabus arboribus duas nās opmantur.
ēē quāq; p̄ma p̄ dei. Alēd cōd non. nō
aut eos adiuuare duas nās arbores de-
tendū ē. quā de omnibus cū dīe plam
est. p̄ quis p̄cedentia et consequēcia legit.
Aug⁹ p̄y^o de ciuitate di. Homines autē
p̄ditis ip̄e nature dupliciter nō eos
considerantib; sed utilitatem suā. Nō
aut ex amodo uel in amodo nō. sed p̄
se ip̄a considerata natura dar artificij
suo glām. Nate igit om̄s qm p̄ et iō
hnt modū suū sp̄m suū. et quāndā
seu pacem suā p̄fecto boni p̄. **Cris⁹**
m. omi. ut autē nullus dicat qm
mala arbor fert quiddā fructū malos
fert aut et bonos et sic sit difficilis
tagmēis duplici placōe existente. nō
subiūgit. Non p̄ arbor bona fructus
malos facē neq; arbor mala fructus
bonos facē. **Aug⁹ de s^{er}mone dñi** Sicut
ūbo putant manēci. nec aiām ma-
lam fici posse. ut in melius q̄mutet.
neq; bonū indētū q̄ dicitur sit.
Non p̄ arbor bona mala fici. neq;
mala fici bona. Sed ita dicitur ē. Nō
p̄ arbor bona malos fructū facē. nō
cō. arbor quippe est ip̄a aīa. i. ip̄e
homo fructū uero opa hominis. Non
ergo p̄ malus homo bona opari neq;
bonus mala. q̄o p̄ uult malus bona o-
perari p̄us bonus fiat. Quā dū aut
quiss malus est. nō p̄ facē fructus
bonos. Sicut em p̄ fici. ut q̄ fuit
m̄p. nō sit. nō aut ut m̄p sit cand-
da. Sic p̄ si ut qui fuit malus nō
sit malus. nō tamē fici p̄ ut malus
b̄nfaciat. quā et p̄ aliq̄n utilis est.

non h' ipse facit
quidam p̄mptū
ut ip̄e arbor bona
uoluntate bona
p̄ opari que nec
ē h' nec mala
cō. **Jeromius** Sicut
ce uoluntate mala
mala fructus. fructus
mala sit ip̄m uol
dicit et op̄atā m
la angeli ex angela
m̄p. Quā autē
m̄p. ista mala o-
p̄. et bona atq;
p̄. hōo aut mala
m̄p. p̄mptū m̄p. q̄
hōmīnū mala. q̄
m̄p. nō op̄atā m
uoluntate mala. Et
nec tamē q̄ hō
lōmā mala. quā
bona dicit q̄ quā
nō dēdō. **Jeromius**
ab hōmīnū qui dū
nō ē. naturas p̄
arbor bona. nō
p̄. q̄o m̄p. p̄
ad ap̄d cantādū
m̄p. p̄mptū dñi
m̄p. hōmīnū. dicit
m̄p. arbor mal
m̄p. dicit co
Quā cōd q̄
falsū p̄phetas.
p̄mptū ē. ad dē
p̄mptū fici. fr
m̄p. m̄p. m̄p.
dicit in s̄m̄are
m̄p. hōmīnū m̄p.
cū s̄m̄are m̄p.
ad uicē s̄m̄are
et ignem in cet
Et quā aut dicit
ē. p̄mptū et
dicit. et at
p̄mptū dicit
p̄mptū dicit
p̄mptū dicit

non h' ipe facit. sed fit de illo d'na
 p'ndencia p'curante. **Yabruus** homo
 aut ipe arbor bona uel mala dicit p'
 voluntate bona uel mala. fructus aut
 s' opera que nec bona male voluntate
 ce pnt. nec mala bone voluntate. **Aug⁹**
con Juliam Sicut aut manifestu est
 ex voluntate mala tamq' ex arbore
 mala fructus. fructus eius si' omnia opa
 mala. sic ipe voluntate malaz unde
 dicit ce exortu' m' quia voluntas ma
 la angeli ex angelo ex homine hominis or
 ta est. Et aut erant h' duo antequam
 melis ista mala orirent. m'p' homi' op'z
 dei et bona atq' laudanda na'. Erre go
 p' bono orit' malid. nec fuit d'no unde
 oriri possit m'p' ex bono. ipaz dico vo
 luntatem mala. quid nullu' malid p'
 cessit. no' opera mala q' no' s' m'p' ex
 voluntate mala tamq' ex arbore mala.
 nec id tamq' ex bono potuit oriri vo
 luntas mala. quia bonu' factu' e' a
 bono deo sed quia de nichilo factu' est
 non dedeo **Jeromius**. Queramus go
 ab hereticis qui duas m'p' contrarias di
 cunt ce naturas s' iuxta intelligentia
 corp' arbor bona. malos fructus facit m'p'
 p' quo moyses arbor bona p'cauit
 ad aqua' contradicte. Petrus quoq'
 in passione d'ni negauit dicens. Ne
 scio homines. aut qua consequentia sacer
 moyse arbor mala qui iudeu' q' no'
 credidit dedit consiliu' bonu'. **Cris⁹**
om Quia ex p'curare no' iusserat
 falsas pphetas. ideo t'ret eos p'dm
 penam q' e' adeo dicens ad m'p' arbor
 que non facit fructu' bonu' exidet et
 in ignem mittet. Quibus u'bis et ui
 decas in sinuare uidet' q' deo q' u'borz
 iohis bap'te memit p' ead' u'ba penam
 eis subtrahens. Item et ille hor' d'no
 ad uideos sermone et arborem m'p' m'
 et ignem in cotingibilem ymemoria
 Si quis aut' diligent' in uestigabit du
 e' pene sunt et exidi et q'bur' alui
 on q'bur' et aregno exidit' om'no
 q' pena difficilior est. Multi autem
 gehennam solu' illius gl'ie multo maio
 rem pena' ce uehemam dico. Quid

em p'ui uel magnum malum no' suscipet
 p' ut uideat et potiat' ditissimo
 filio hoc itaq' mg'loria illa putem'. Non
 em aliquis filius ita suauis e' p'ri, ut
 illor' bonor' requies. et dissolui et ce
 tu' xpo. Intollerabilis quide' pena est
 et gehenna. Sed si quis dece' mille po
 nat uehemias. nichil tale dicit quale
 e' abeata gl'ia illa exade. et odio h'ri
 xpo. **Blosa** Ex p'missa aut' similitu'
 concludit qd' supra dixerat. ia' q' i'
 manifestu' dicens igit' ex fructibz corp'
 cognoscet' eos. Lon om'ns qui dicit
Jeromius Sicut sup' dixerit eos q'
 h'nt. uestem bone uite no' recipiendos
 p'pter dogmatu' nequicia. Ita n'ie e'
 contrariu' asserit. nec h'is quide' atto
 modand' fidem qui ad polleant inte
 gritate doctrine malis op'ibus destruit
 utruq' em dei fuis' n'ru' et ut et
 opus s'mone et s'mo op'ibus q'bet'
 et id dicit. Non om'ns qui dicit m'
 dne dne intrabit in regnu' celoz.
Cris⁹ in om' ubi uideos maxime
 tangit uidet' in dogmatibus om'ia po
 nentes. Unde et paulus eos m'causat
 dicit. Si aut' tu uideus cognomaticis
 et requeis in lege i'. **Cris⁹ sup' as⁹**
 uel aliter. Am' falsas pphetas et
 veras ex fructibz corp' donut' dist
 nendas. hic iam manifestus docet
 qui sint fructus quibz disternit' pro
 bi doctores et rephi. **Aug⁹ de s'mo.**
dni. Cauend' est em in ip'o xpi
 nomine ab hereticis uel quibzlibet
 male intelligentibz. et s'cu' huius ama
 toribus ne decipiam' et id dicit. Non
 om'ns qui dicit m' dne dne i' sed
 m'ito p't moue' quomo' h'nt s'me
 quemat illud apti. Nemo p't dice'
 d'ni' ihm' m'p' in p'ud' s'co. Non em
 possim' dice' illos qui non intrant
 in regnu' celoz h'ec s'pm' s'm' sed apte
 p'p'e possit hoc u'bid' dicit. Significet
 voluntatem atq' intellectu' dicentis.
 Ille em p'p'e dicit qui voluntate at
 mentem suam sono uocis eminat.
 Dns aut' gnauit h'ic possit. Ubi

dicendi. Videtur ~~enim~~ eam ille dicit
qui nec vult nec intelligit quod dicit
Jeromius oris est enim scriptura
dicta profectis accipere secundum que sensu
dicit apostolus. Confiteantur se scire deum
factis aut negant. **Ambrosius** ad me eam
verum aquoniam dicitur apostolus scio est. **Lu-**
quis de Simone dicitur Non ergo pute-
mus ad illos fructus de quibus supra
dixerat pertinere. Si quis dominus non
dicat dominus dominus. et ego nobis arbor
bona videatur sed illi si fructus facit
voluntatem dei. Unde sequitur. Sed
qui facit voluntatem patris mei qui
in celis est ipse intrabit in regnum
celorum. **Hylarius** Celestis enim reg-
ni iter obedientia voluntatis dei nu-
tricio receptura est. **Crisostomus** supra
Quae est alia voluntas eius ipse
dominus docet. Hec est inquit voluntas
eius qui misit me ut omnes qui vi-
dit filium et credit in eum habeat vitam
et vitam aeternam. Credulitas autem ibidem
ad confessionem respicit et ad actum.
Quia ergo non confitetur aut non con-
fatur secundum verbum christi non intrabit
in regnum celorum. **Crisostomus** in omni. Non
autem dicitur quia facit voluntatem me-
am sed patris. quoniam mentem quoniam erant
hunc spiritus suscipi ad inbecillitatem corporis
sed et per hoc illud occulte insinuat.
Non enim est alia voluntas filii. quia
quae est patris. **Augustinus de Simone dicitur** illud
autem ad rem pertinet ne decipiam non
salutem nomine christi qui nomen habent et factum
et non agunt. Sed eam quibus de factis
atque miraculis qualia propter infideles
confessit dominus. monuit tamen metallibus
decipiamur arbitantes ibi esse mi-
rabilem sapientiam ubi miracula respicibile
videmus. Unde adiungit et dicit ostendit
dicit michi in illa die dominus dominus.
Crisostomus in omni. Videtur qualiter latent
iam se ipsum introducat. Quia enim oes
complevit Simonem miratur se ipsum
iudicem esse. Quod enim pena expectat
eos qui peccant iam ante intravit.
Quibus autem est qui punit hic iam

revelat dicens. **Multi dicent michi in**
illa die dominus dominus. **Crisostomus** supra
venit in maiestate patris sui quoniam iam
nemo ausus est garrula ostentare Simonem
aut mendacium defendere. aut contradicere
veritati quoniam opera singulorum loquerentur. et ora
omnes tacebunt. nec alter pallo in-
venit sed singuli ibi timebunt. Nullus
enim iudicis non erunt testes adulatores
homines sed angeli veraces. Iudex autem
deus iustus. Unde ipse timebitur homo et
angustias patientiam vocem oppressit
dicens. **Domine domine.** Non enim sufficit illi
semel dicere dominus que veritas timoris
asturgit. **Hylarius** Gloriam autem
sibi coram virtute presumit in doctrina
propheta et demoniacus fuga et opus
tutibus atque hinc sibi regnum celorum
pollucunt dicentes. **Nomen in nomine**
tuo prophetans. **Crisostomus** in omni. Sed
sunt quidam quoniam menaces huiusmodi hoc dixerunt
et salvati non sunt. Sed non audent
iudice proinde ad hoc ipsum dicitur. Sed
ipsa responsio et interrogatio. Respondit
eos talia fecisse. Quia enim hic mirabi-
les erant in terris apud homines in-
vacilla facientes illic aut vident se
ipsum pulchros admirantes dicit dominus
nomen in nomine tuo prophetans. Quia
dam autem dicit quoniam non in tempore
hec miracula faciebant. nisi agebant
sed postea. Sed si hoc est verum quod dominus
volebat mirare non constat quod scilicet
nec fides nec miracula valent bona
vita non existente quod et paulus dicit.
Si habeo fidem ut montes transferam
calcatem aut non habeo nihil sum.
Crisostomus supra quartum. Sed considera qua
in nomine dicit non in spiritu. prophetant
enim in nomine christi sed in spiritu dyaboli quales
sed divinatores sed sic disternunt quoniam
dyabus interdum falsa dicit spiritus sanctus
nunc. Concessio est autem et dyabus mendacium
vera dicit ut mendacium suum veritate
concedet. Demonia autem erant in
nomine christi hinc spiritus in imia. orag
aut non erant sed eice vident colludere
tibus sibi demonibus faciunt et virtutes

miracula non vident
quia et nam. **Lu-**
logone enim quoniam
magis appropinquat
propheta vel dicitur
dicit eam dicit dicit
michi qui quoniam
ipso hoc dicitur
in vocem aut vult
et dicitur concedit
prophane signa fac
necesse ad eos m
mensura. Nam o
cognosce prophetia
ostendit filii sine
et dicitur spiritus
signa necesse est
Crisostomus in omni
ante habent. Sed
ta prope fidem aut
hunc aut tamen non
dicitur ut nullo
aut per hoc in effect
ostendit melior
et similes copia h
dicit enim spiritus
quia tamen qui
regni facti sunt
fides. Illis quia
Jeromius supra
fides et multa
suffulcunt. **Cris-**
ostomus in omni
dicit enim quoniam
dicit que nunc
et dicitur in
sunt peratores
dicitur ut regni
dicitur non regni
illud non regni
omni cognoscit
quia non eos dicit
dicit deum cognoscit
dicitur. **Crisostomus**
Nunc quia non
tempore dicitur
faciebant dicitur
et ante quoniam
dicitur eam hor
nam nos et co

miracula non utilia et necessaria sed in
 utilia et vacua **Aug de sermo dñi**
 legant em quia fecerunt resistentes moysi
 magi egyptiorum **Jeromius** vel aliter
 prophetare vel virtutes facere et demonia
 eicere etiam divina virtute merito non est eis
 merito qui operatur. sed vel mutatio hōis
 pro hoc agit ut obdempnator corp qui
 minorant aut utilitate corp qui videt
 et audit concedit ut licet homines de
 spiciant signa facientes tamen deo ho
 novent ad eius mutacionem fiant tanta
 miracula Nam et paul et balaam et
 raphas prophetabant ut in actibus
 apostolorum filii sene videbant eicere demonia
 et iudas apstus ad eius proditoris multa
 signa inter ceteros apostolos fecisse narrat
Crisostomus Qui enim non omnes advena
 ante habent. sed hi qui quidem erant viri
 te pure fidem aut non tantum habent
 hi autem contrarium deus illos per hos
 gloriabat ut multum ostendit fidem hoc
 aut per hoc ineffabile signa domini
 ut fierent meliores evocabat unde
 et in multa copia hanc gratiam eis dabit
 dicit enim virtutes multas fecerunt sed
 quia etiam cum quos ita honoravit
 ingratum fuit recte sequitur **Time q**
fielior illis quia magis novum vos.
Jeromius Signanter dicit **Time q**
fielior q multo ante tempore dicit
 dissimulavit **Crisostomus** **sup** **aj** Gran
 dis enim iram grandis dilatio prede
 debet que iustus facit dei iudicium
 et et dignorem iudicium peccatorum **Sicut**
aut peccatores nescit deus. q non
 digni sunt ut cognoscant adeo. No q
 deo ipse non cognoscit. sed quia suos
 illos esse non cognoscit. deus enim natus
 omnes cognoscit. sed videt eos non cognoscit
 quia non eos diligit sicut etiam non vi
 dent deum cognoscit quia non colunt deum
 digne. **Crisostomus** **in om** dicit autem eis
Nunquid novum vos. q d Non solum
 tempore iudicij sed neq sunt cum iuncta
 faciebatis a iustis em et hinc iam odio
 hinc et ante punitionem autit **Jeromius**
Ad sua etiam hoc q dicit Nunquid
novum vos esse tamen quosdam dicentes

q omnes homines semper quosati sunt inter
 rationales creaturas **Gregorius** **in moysi**
 hac autem sententia datur intelligi q in ho
 mibus caritas. humilitas non autem debeant
 virtutum signa vendari unde merito sententia est
 si qua sunt hereticorum miracula deprecant
 q hec sententia spem non esse cognoscit
 quibus quidem sententia non est signa
 facere sed proximum ut se diligit. de deo
 vera de proximo meliora. quia de se ipso
 sentire **Aug** **contra aduersarii leg**
et prophetas Absit autem ut istum ma
 gicos ista de prophetis suis dominus dixit
 ut sed dicitur de his qui postea
 evangelium predicatum meum nomine
 sibi loqui vident negantes quid lo
 quant **Julianus** Sic autem hypocrite
 te gloriantur sicut. q aliquid pro se
 locum aut faciunt et non omnia virtutes
 dei mutata proficiat Cuius doctrine
 istam laus afferat demoniorum fugam
 pro nomine expugnet. De mo igitur
 illa beata eternitas commendanda per
 tandum est q aliquid ex pro bonum vel malum
 malum autem videmus agamus q pacius
 qd vult qd qd pro gloriem. Re phidias
 igitur eos ar repellens propter opera
 iniquitatis dicit **Discedite a me q**
operamini iniquitate **Jeromius** Non
 dixit qui operati est iniquitatem
 ne videt tolle penam. sed qui opa
 m. hoc est qui usq in parte horam
 iudicij tempore advenit licet non
 habeatis facultate peccandi. in adhuc
 hic habitus affectu. **Crisostomus** **sup** **aj** **na**
 mors animam quidem a carne superat
 anime autem spiritum non immutat.
 Omnis ergo. **Crisostomus** **in omelia**
 Quoniam quidam futuri erant q dicit
 sunt adno admiratores ostendit aut
 q e ad opera non tribuetes pueniet
 eos tunc dicens **Omnes ergo qui**
audierunt uerba haec et fecerunt ea assitabit
in os sapientu qui edificavit domum
sua supra petram et descendit pluuia
et venerit fluvius et flauerunt ven
ti et irruerunt in domum illam et non
recidit simdata enim erat super petram

Et omnes qui audit uerba mea hec et non
facit hec ea similis est uiro stulto qui e-
dificat domum suam super harenam et descendit
et uenit fluita et fluit uenti et ir-
ruerunt in domum illam et cecidit et fuit
ruina eius magna. **Crisp. sup. ap. 17.** No-
aut dicit estimabo eum qui audit et
facit uerba sapientis sed assimilabitur
uero sapienti ergo qui simulat homo
est. Cuiusmodi simulat xpus xpus aut
e sapiens uir qui edificauit domum su-
am. i. etiam supra petram. i. sup. fortiter
fidei. Vir aut stultus e dyabolus qui e-
dificauit domum suam. i. omnes impios sup.
harenam. i. in constantia in fidelitate aut
sup. carnalibus hominibus qui dicunt harenam
propter similitudinem et quia non coherent
sibi sed sunt per diuersas opinionones di-
spersi et quia sunt in multitudine pluuia
aut e doctrina que irruit horem. Nu-
ber aut aquibus pluuia fluit quidam
aspiritu scto excitant sicut ap. et
ap. et quidam aspiritu dyabolici sicut
sunt heretici uenti aut boni sicut
sp. d. n. s. uel angelus qui
in se habet in sensibus hominum operantur
et adducunt ad bona uenti aut mali
sicut spiritus inuidi. fluit aut bona sicut
euangeliste et doctores p. pluuia
mali homines in mundo spu. pleni et in
loquitate in structi sicut phi. et ceteri se-
cularis sicut p. fessores de quibus uent
excit fluita aque motus. **Crisp. d. g. 17.**
q. xpus edificauit neq. pluuia me-
dantis doctrine corumpit neq. dyabo-
licus flatus impellit neq. uolentor
fluminis impetus mouet. Nec e
struere q. quidam decem cadit. no-
em omnes qui xpiam dicunt xpi sicut
sed nouit d. n. s. qui sicut eius. Sed
q. tra domum qua edificauit dyabolus des-
cendit pluuia uere doctrine. uenti
i. sp. uales gre aut angeli fluita at
uulor euante et ceteri sapientes et
sicut cecidit domus i. gentilitas ut

ut singet xpus et facta e eius ru-
ina magna pluitis et uolentibus quietis
mendacis et ydolis in toto mundo destruc-
tis. xpus ergo similis est qui audit uerba
xpi qui e omne bonum ut in quacumque spe
bonum aliquis edificauit sup. xpm edifi-
cassa uideat. Erunt aut etiam edifica-
ta a dyabolis diuini non pot. sic tate xpi
qui se edificauit sup. xpm nulla adu-
sitat deice pot. sicut illud alius nos
separabit a caritate xpi. dyabolus aut e
similis qui audit uerba xpi et non facit
uerba em q. audit et non fuit se-
parata sunt et dispersa. et non assilant
harenam harena em e a. etiam omnes
malicia uel etiam inuidia bona sicut
aut domus dyabolici destructa e ita et
tales sup. harenam fundati cadunt
et e ruina magna sicut de fundamento
fidei aliquid ruine fuit passus. Noaut
sicut somnatus fuit aut hom. cadit fecit
quia h. unde unde p. p. m. s. singat
sicut et dauid. **Tabanus** vel ruina ma-
gna intelligenda est qua dicitur e
omnibus audientibus et non facientibus
sicut in igne ebne. **Jeronimus** vel alie
sup. harenam q. fluita e et in uindico-
pula non pot. redigi omnes hereticos
simo edificat ut coruat. **Volarius**
vel aliter in pluuio blandas et
sensu illabentium voluptati illecebris
sicut quibus p. m. fides ruis patentibus
i. madescit. Post quos fluuio p. p.
i. grauior cupiditatis motus merit
ut exinde tota uentor. uis curu-
flantem desinat. i. uul. dyabolice
ptatis sp. m. ferat. **Augustinus de ser-
mone xpi** vel alie pluuia aut
mali alterius significat. ponit cali-
giosa sup. stas intelligitur. Nimis
aut hom. q. entis comparant. flumines
aut canalibus q. cupis tamq. fluen-
tibus sup. tram et qui p. p. tatis in-
ducit ad uisitatibus frangit quos n.

